

כהן גדול פרק שביעי נויר

נא.

עין משפט גזר מצוה

כה א מיי פ"ז מהל'
מירות הלכה ד ופ"ג
מהל' טומאת מת הלכה ד
סמג עשין קפז:
כו ב ג מיי פ"ז מהל'
מירות הלכה ד ופ"ג
מהל' טומאת מת הלכה ה
סמג עשין קפו:
יד מיי פ"ד מהל'
טומאת מת הלכה ג:
כו ה ו מיי פ"ג מהל'
טומאת מת הלכה יג
סמג עשין קל"א:
כח ז מיי פ"ג מהלכה ה
ופ"ו מהל' מירות
הלכה ד:

מוסף רש"י

בארון של שיש וכו'.
דהשתה אין תערוכת
קרקעיותו (נדח כו:). וקבר
בכסותו. ולאלה קרובות,
או אפילו ערום בארון של
עץ. לזילת קרובות, או
רעל גבי רצפה של
אבנים. שפנקס נמנה, זה
מת שאין לו רכב. שאין
רקב שלו מטמא. מפני דבר
אחר המעורב בו (סו).
עובר ירך אמו. והרי הוא
כחמץ מלאכה (זולתי נח).

פ"י הרא"ש (המשך)

טמא ואף העור טמא איכא
מאן דאמר מדרבנן. ואיכא
מ"ד מדאורייתא: חזון מן
השינים והשער והצפורן.
בפ' דם הנדה מפ' טעמא
משהו רביעי דומיא דרעם
משום שנברא עמו
ואין גונו מחליף אף כל
שנברא עמו ואין גונו
מחליף יצאו השינים שלא
נבראו עמו יצאו שער
וצפורן שאע"פ שנבראו
עמו גונו מחליף ובשעת
חבורן הכל טמא והנוגע
בהם כנוגע בכשר המת:
עמו גונו מחליף ובשעת
ליגונו וכו' גבול היה להם
ליגודו שער מתי היה
עומד ליגונו ומיבעיא ליה
אי מטמא בשעת חבורן
למת. וי"ל דמיבעיא ליה
היה גונו וקברו עמו. ולא
הנירא דא"כ אמאי מייתי
הך מתני' דאהלות הכא.
וחפשי ליה מדרבנא ב"ח
טעמא דגזו וכו' שמעט
ליה דרבה בב"ח איירי
בכל בניין אפי' עומד ליגו
ולא וקאמר דוקא גזו. ולא
גזו תבני לך לרבה בב"ח
מיבעיא ליה היכא דלא
גזו ולהכי נקט גזו דבגזו
דוקא הוה פשיטא ליה:
רקב מן העקב מהו לפי
שיש בעקבו של אדם עובי
בשר שאין בו חיות ולהכי
מיבעיא ליה אם רקבותו
טמא שיהא אינו חשוב
כגוף המת כי גמירי רקב
המת (מן שלא) [מכובד]
הא. כלומר שבא מן דבר
שמת עם המת שבשעת
מימת מת הכל יחד אבל
דאית דרך עקב לא. לפי
שמתיים הוי בכשר המת.
רקב הבא מב' מתים טמא
ואוקמה רבא לעיל כגון
שעמור על מלא תרודו
שלא נשאר מב' כ"א מלא
תרודו ואז ס"ד הבא מן
העקב לא כלי' שאינו
טמא ויל להכא דלמא
דרך עקב קאית פ"י להם
טמא כלך לדרך זו ותאמר
מאן טמא מן העקב בא ולא
טמא ודאי והמאהיל
עליו ונכנס למקדש או

איזהו מת שיש לו רכב. מלא תרודו רקב: מטמא כהן גדול ומזיר
נגלה עליו: **שנקבר** ערום בארון של שיש או על
גבי רצפה של אבנים. שאינה נשחקת ואין להסתפק צעפר אחר
כי אם צדק גוף של מת: **נקבר** בכסותו ואפילו בארון של שיש
או ערום בארון של עץ או על גבי רצפה של אבנים. שנומח לישק
וליקחט מאליהו: זהו מת שאין לו רכב.

אמר עולא אין רכב אלא הבא מן הבשר וכן הגידין ומן העצמות.
מכאן נראה שיהא רכב: **הא** מן
העצם. לחד טמא: **הא** מן
גידיו. ולא היה מני' לשנוי דכתי
קאמר ומנ' הצער לחודיה טהור עד
שיהא רקב עלם וגידין צדדי צער
לא"כ לימני מן הצער ועלם טהור
ודייקין עד לזילת גידין צדדיהו:
א"ל לבשר ועצמות בלא גידים.
ועלם שהזכיר גידים אפוקי
נפל שלם נקשרו צדדי גידים
וצרייתה לא מיירי צדדיהו אלא צדדי
נגמר: **שני** מתים שנקברו זה עם
זה נעשו גזגזין זה לזה. וצפרן המפלת
(סו כו:). גרסין כלל הספרים נגליהן
וגם צפרון (סו פ"ג) נגליהם עפר הוא
שמעורב ממקום אחר לשון דבר
המתגלגל ועוד פירש צפרון נגליהן
קוטרייתא"ל צע"ז: פירש גמירי רקב
אלה של מת אחד ולא שיש מת אחד
מעורב בו: **מתים** רב נתן רקב
הבא משני מתים טמא. וקא"ס ד

דמיירי שנקברו יחד:
ונרקבו ועמרו על מלא תרודו.
אחר שאכלן עש ולא
נשאר בכל אחד אלא חצי תרודו וכו'
שהיה כל אחד יחיד שנקברו יש להם
דין רקב ויש תמיד למה נקט ועמרו
על מלא תרודו רקב אחד שלם נשמתי:

וי"ל דלרצותא נקטיה [דאפילו] ליה
אין צנייהם אלא תרודו אחד דליכא
השתא רקב מן העקב אפי"ה הוי
שיעור תרודו: דלקמן פשטינן מינה
צעיל דרקב הבא מן העקב מהו
דגם לפי הדיחוי שמעי' דמת דארקבי
כוליה מינה מלטרף רקב העקב

לשאר קרובות לתרודו: **תנן** התם צמח אהלות (פ"ג מ"ג) כל צמח
טמא וגם העור ופליגי בה צ"ל דם נדה (נה נה). איכא למ"ד דרבנן
ואיכא למ"ד דאורייתא: **חזון** מן השינים והשער והצפורן. שטורין
אף מדרבנן: ובשעת חיבורן למת כולן טמאין. שהנוגע או מאהיל עליהם
אוהו נוגע או מאהיל על המת דהו יד לטומאת המת: **בעי** חזקיה
שערו העומד ליגונו מהו. מי הוי ב' [כשאר] חיבורין למת וטמא או
כגזו? דמי ולא מטמא צמת אף כמחוצר למת או דלמחא מטמא צמדו
מחוצר בו ויש מפרשי' דלענין קא מיבעיא ליה כגזו? דמי ונעשה

לשאר קרובות לתרודו: **תנן** התם צמח אהלות (פ"ג מ"ג) כל צמח
טמא וגם העור ופליגי בה צ"ל דם נדה (נה נה). איכא למ"ד דרבנן
ואיכא למ"ד דאורייתא: **חזון** מן השינים והשער והצפורן. שטורין
אף מדרבנן: ובשעת חיבורן למת כולן טמאין. שהנוגע או מאהיל עליהם
אוהו נוגע או מאהיל על המת דהו יד לטומאת המת: **בעי** חזקיה
שערו העומד ליגונו מהו. מי הוי ב' [כשאר] חיבורין למת וטמא או
כגזו? דמי ולא מטמא צמת אף כמחוצר למת או דלמחא מטמא צמדו
מחוצר בו ויש מפרשי' דלענין קא מיבעיא ליה כגזו? דמי ונעשה

לשאר קרובות לתרודו: **תנן** התם צמח אהלות (פ"ג מ"ג) כל צמח
טמא וגם העור ופליגי בה צ"ל דם נדה (נה נה). איכא למ"ד דרבנן
ואיכא למ"ד דאורייתא: **חזון** מן השינים והשער והצפורן. שטורין
אף מדרבנן: ובשעת חיבורן למת כולן טמאין. שהנוגע או מאהיל עליהם
אוהו נוגע או מאהיל על המת דהו יד לטומאת המת: **בעי** חזקיה
שערו העומד ליגונו מהו. מי הוי ב' [כשאר] חיבורין למת וטמא או
כגזו? דמי ולא מטמא צמת אף כמחוצר למת או דלמחא מטמא צמדו
מחוצר בו ויש מפרשי' דלענין קא מיבעיא ליה כגזו? דמי ונעשה

לשאר קרובות לתרודו: **תנן** התם צמח אהלות (פ"ג מ"ג) כל צמח
טמא וגם העור ופליגי בה צ"ל דם נדה (נה נה). איכא למ"ד דרבנן
ואיכא למ"ד דאורייתא: **חזון** מן השינים והשער והצפורן. שטורין
אף מדרבנן: ובשעת חיבורן למת כולן טמאין. שהנוגע או מאהיל עליהם
אוהו נוגע או מאהיל על המת דהו יד לטומאת המת: **בעי** חזקיה
שערו העומד ליגונו מהו. מי הוי ב' [כשאר] חיבורין למת וטמא או
כגזו? דמי ולא מטמא צמת אף כמחוצר למת או דלמחא מטמא צמדו
מחוצר בו ויש מפרשי' דלענין קא מיבעיא ליה כגזו? דמי ונעשה

לשאר קרובות לתרודו: **תנן** התם צמח אהלות (פ"ג מ"ג) כל צמח
טמא וגם העור ופליגי בה צ"ל דם נדה (נה נה). איכא למ"ד דרבנן
ואיכא למ"ד דאורייתא: **חזון** מן השינים והשער והצפורן. שטורין
אף מדרבנן: ובשעת חיבורן למת כולן טמאין. שהנוגע או מאהיל עליהם
אוהו נוגע או מאהיל על המת דהו יד לטומאת המת: **בעי** חזקיה
שערו העומד ליגונו מהו. מי הוי ב' [כשאר] חיבורין למת וטמא או
כגזו? דמי ולא מטמא צמת אף כמחוצר למת או דלמחא מטמא צמדו
מחוצר בו ויש מפרשי' דלענין קא מיבעיא ליה כגזו? דמי ונעשה

לשאר קרובות לתרודו: **תנן** התם צמח אהלות (פ"ג מ"ג) כל צמח
טמא וגם העור ופליגי בה צ"ל דם נדה (נה נה). איכא למ"ד דרבנן
ואיכא למ"ד דאורייתא: **חזון** מן השינים והשער והצפורן. שטורין
אף מדרבנן: ובשעת חיבורן למת כולן טמאין. שהנוגע או מאהיל עליהם
אוהו נוגע או מאהיל על המת דהו יד לטומאת המת: **בעי** חזקיה
שערו העומד ליגונו מהו. מי הוי ב' [כשאר] חיבורין למת וטמא או
כגזו? דמי ולא מטמא צמת אף כמחוצר למת או דלמחא מטמא צמדו
מחוצר בו ויש מפרשי' דלענין קא מיבעיא ליה כגזו? דמי ונעשה

לשאר קרובות לתרודו: **תנן** התם צמח אהלות (פ"ג מ"ג) כל צמח
טמא וגם העור ופליגי בה צ"ל דם נדה (נה נה). איכא למ"ד דרבנן
ואיכא למ"ד דאורייתא: **חזון** מן השינים והשער והצפורן. שטורין
אף מדרבנן: ובשעת חיבורן למת כולן טמאין. שהנוגע או מאהיל עליהם
אוהו נוגע או מאהיל על המת דהו יד לטומאת המת: **בעי** חזקיה
שערו העומד ליגונו מהו. מי הוי ב' [כשאר] חיבורין למת וטמא או
כגזו? דמי ולא מטמא צמת אף כמחוצר למת או דלמחא מטמא צמדו
מחוצר בו ויש מפרשי' דלענין קא מיבעיא ליה כגזו? דמי ונעשה

לשאר קרובות לתרודו: **תנן** התם צמח אהלות (פ"ג מ"ג) כל צמח
טמא וגם העור ופליגי בה צ"ל דם נדה (נה נה). איכא למ"ד דרבנן
ואיכא למ"ד דאורייתא: **חזון** מן השינים והשער והצפורן. שטורין
אף מדרבנן: ובשעת חיבורן למת כולן טמאין. שהנוגע או מאהיל עליהם
אוהו נוגע או מאהיל על המת דהו יד לטומאת המת: **בעי** חזקיה
שערו העומד ליגונו מהו. מי הוי ב' [כשאר] חיבורין למת וטמא או
כגזו? דמי ולא מטמא צמת אף כמחוצר למת או דלמחא מטמא צמדו
מחוצר בו ויש מפרשי' דלענין קא מיבעיא ליה כגזו? דמי ונעשה

לשאר קרובות לתרודו: **תנן** התם צמח אהלות (פ"ג מ"ג) כל צמח
טמא וגם העור ופליגי בה צ"ל דם נדה (נה נה). איכא למ"ד דרבנן
ואיכא למ"ד דאורייתא: **חזון** מן השינים והשער והצפורן. שטורין
אף מדרבנן: ובשעת חיבורן למת כולן טמאין. שהנוגע או מאהיל עליהם
אוהו נוגע או מאהיל על המת דהו יד לטומאת המת: **בעי** חזקיה
שערו העומד ליגונו מהו. מי הוי ב' [כשאר] חיבורין למת וטמא או
כגזו? דמי ולא מטמא צמת אף כמחוצר למת או דלמחא מטמא צמדו
מחוצר בו ויש מפרשי' דלענין קא מיבעיא ליה כגזו? דמי ונעשה

לשאר קרובות לתרודו: **תנן** התם צמח אהלות (פ"ג מ"ג) כל צמח
טמא וגם העור ופליגי בה צ"ל דם נדה (נה נה). איכא למ"ד דרבנן
ואיכא למ"ד דאורייתא: **חזון** מן השינים והשער והצפורן. שטורין
אף מדרבנן: ובשעת חיבורן למת כולן טמאין. שהנוגע או מאהיל עליהם
אוהו נוגע או מאהיל על המת דהו יד לטומאת המת: **בעי** חזקיה
שערו העומד ליגונו מהו. מי הוי ב' [כשאר] חיבורין למת וטמא או
כגזו? דמי ולא מטמא צמת אף כמחוצר למת או דלמחא מטמא צמדו
מחוצר בו ויש מפרשי' דלענין קא מיבעיא ליה כגזו? דמי ונעשה

לשאר קרובות לתרודו: **תנן** התם צמח אהלות (פ"ג מ"ג) כל צמח
טמא וגם העור ופליגי בה צ"ל דם נדה (נה נה). איכא למ"ד דרבנן
ואיכא למ"ד דאורייתא: **חזון** מן השינים והשער והצפורן. שטורין
אף מדרבנן: ובשעת חיבורן למת כולן טמאין. שהנוגע או מאהיל עליהם
אוהו נוגע או מאהיל על המת דהו יד לטומאת המת: **בעי** חזקיה
שערו העומד ליגונו מהו. מי הוי ב' [כשאר] חיבורין למת וטמא או
כגזו? דמי ולא מטמא צמת אף כמחוצר למת או דלמחא מטמא צמדו
מחוצר בו ויש מפרשי' דלענין קא מיבעיא ליה כגזו? דמי ונעשה

לשאר קרובות לתרודו: **תנן** התם צמח אהלות (פ"ג מ"ג) כל צמח
טמא וגם העור ופליגי בה צ"ל דם נדה (נה נה). איכא למ"ד דרבנן
ואיכא למ"ד דאורייתא: **חזון** מן השינים והשער והצפורן. שטורין
אף מדרבנן: ובשעת חיבורן למת כולן טמאין. שהנוגע או מאהיל עליהם
אוהו נוגע או מאהיל על המת דהו יד לטומאת המת: **בעי** חזקיה
שערו העומד ליגונו מהו. מי הוי ב' [כשאר] חיבורין למת וטמא או
כגזו? דמי ולא מטמא צמת אף כמחוצר למת או דלמחא מטמא צמדו
מחוצר בו ויש מפרשי' דלענין קא מיבעיא ליה כגזו? דמי ונעשה

איזהו מת שיש לו תורה רקב נקבר ערום וכו'. אכל אס נקבר
בכסותו אפי' צארון של שיש אין לו תורת רקב לפי שכסותו שנקרבת
עמו נעשית לו תערוכת ואינו אין לנו הלכה למשה מסיני שהיא
רקב מטמא אלא רקב הבא מן המת עצמו בלא תערוכת וכן אס
נקבר צארון של עץ ואפי' ערום או
על גבי רצפה של לבנים והואיל והארון
של עץ והתבן של לבנים עשוי לירקב
נעשין לו תערוכות ואין לו תורת רקב:
נעשו גלגלים זה לזה. נעשה כמי
שנתערבו זה בזה ואין זה רכב גמור.
גלגלין כלומר המגלגל זה לזה ונתערב
זה עם זה (א) וכשנתערב עמו כמות
או רכבון אחר דמי ואפילו נקברו
תרוד דקביו של שיש והואיל דלא
הוי רקב (ב) דמת אחד: **אמר רבא.**
כי קמני התם דרקב הבא מנ' מתים
טמא כגון שקברו (ג) זה צפני עצמו
זה צפני עצמו והרקביו כל אחד
צפני עצמו ועמד על מלא תרודו
חצי תרודו מלטרפין למלא תרודו
הואיל ולא נעשו גלגלין זה לזה
מתחילה בשעה שהרקביו אכל היכא
גונקברו זה עם זה לעולם אימא לך
דנעשו גלגלין זה לזה ואין לו תורת
רקב: **גזו שערזו וקברו עמו נעשה**
לו גלגלין. דאכל זה לא גזו והניחו
מחוצר כמו שהוא לא נעשה לו גלגלין:
שערזו העומד ליגונו. קודם מימה כגון
שהכביד עליו שערזו כגזו דמי ונעשה
לו גלגלין ואין לו רקב: **הא** לא גזו לא.
ואע"ג דעומד ליגונו: **לא** ה"ק גזו הוי
גלגלין. כלומר מדרבה דבר צר חנה
ליכא למשמע מידי דהא דרבה דבר צר
מנה אמר דמי זה הוי גלגלין אכל לא
גזו לא אמר ציה ולא מידי ואכתי
ציעיני לך: **מן העקב.** מן מרגלותיו
כלומר ממתינים ולמטה כי קאמר
דלמחא תרודו רקב עמא היכא דלמחא
מכוליה מת מכלפי גוייה שלמעלה
דעיקר הגוף בו: **ואי** ס"ד. רקב הבא
מן העקב דלא הוי טמא כי צא משני
מתים אמאי טמא להאי רקב [זיל]
להכא (ז) איכא למימר דלילמח דרך
עקב קאית וכן נמי להכא גבי אידך
מת דילמח דרך עקב קאית ואין לו
תורת רקב אלא מדלמח אמר הכי ש"מ
דרקב הבא מן העקב יש לו תורת
רקב: **ה"ד** אי דאירקבו גויה מת.
כלומר לעולם אימא לך דרקב (ז) שצא
מן העקב טהור והכי קבעיה מינך

ת"ר "איזהו מת שיש לו רכב מת שנקבר
ערום בארון של שיש או על גבי רצפה של
אבנים זהו מת שיש לו רכב נקבר בכסותו
בארון של עץ או על גבי רצפה של לבנים
זהו מת שאין לו רכב אמר עולא (א) אין רכב
אלא הבא מן הבשר ומן הגידים ומן העצמות
אורייתא רבא לעולא רקב הבא מן הבשר
טהור הא מן העצם טמא ואע"ג דליכא בשר
אימא הכי רקב הבא מן הבשר טהור עד שיש
עצם בבשר הא ליכא גידים אי אפשר
לבשר ולעצמות בלא גידים אמר רב (ב) שמואל
בר אבא א"ר יוחנן בשני מתים שקברן זה עם
זה נעשו גלגלין זה לזה מתיב (ג) רב נתן רקב
הבא מב' מתים טמא אמר רבא שקברו יזה
בפני עצמו זה בפני עצמו והרקביו ועמדו
על מלא תרודו רקב אמר רבה בר בר
הנה א"ר יוחנן גזו שערזו וקברו עמו נעשה
לו גלגלין (ד) תנן התם הכל שבמת טמא חזון מן
השינים והשער והצפורן ובשעת חיבורן
כולן טמאין (ה) בעי חזקיה שערזו העומד לגלח
צפורן העומד ליגונו מאי (ו) מי אמרינן כל
העומד ליגונו כגזו דמי או דלמא השתא
מיהא הא מחוברין וניפשוט ליה מדרבה בר
בר חנה טעמא משום דגזו הא לא גזו לא
הכי קאמר גזו הרי זה גלגלים לא גזו מיבעי
ליה בעי ר' ירמיה רקב הבא מן העקב מהו
כי גמרינן רקב הבא מכוליה מת אבל דאתי
מן עקב לא או דלמא לא שנת ת"ש דתני
ר' נתן ברבי אושעיא רקב הבא משני מתים
טמא ואי ס"ד הבא מן העקב לא זיל הבא
דלמא דרך עקב קאית והכא דלמא דרך
עקב קאית (ז) אי דאירקבו כוליה מת וקאית
דרך עקב הכי נמי אלא הכא כגון דאירקבו
חד אבר וקאית דרך עקב מאי תיקו בעי
רבי ירמיה עובר במעי אשה הוי גלגלים או
לא כיון דאמר מר עובר ירך אמו הלכך
גופה הוא ולא הוי גלגלין או דלמא כיון
דסופו לצאת מיפרש פריש מינה ואת"ל
יעובר דסופו לצאת מיפרש פריש מינה
שכבת

ת"ר "איזהו מת שיש לו רכב מת שנקבר
ערום בארון של שיש או על גבי רצפה של
אבנים זהו מת שיש לו רכב נקבר בכסותו
בארון של עץ או על גבי רצפה של לבנים
זהו מת שאין לו רכב אמר עולא (א) אין רכב
אלא הבא מן הבשר ומן הגידים ומן העצמות
אורייתא רבא לעולא רקב הבא מן הבשר
טהור הא מן העצם טמא ואע"ג דליכא בשר
אימא הכי רקב הבא מן הבשר טהור עד שיש
עצם בבשר הא ליכא גידים אי אפשר
לבשר ולעצמות בלא גידים אמר רב (ב) שמואל
בר אבא א"ר יוחנן בשני מתים שקברן זה עם
זה נעשו גלגלין זה לזה מתיב (ג) רב נתן רקב
הבא מב' מתים טמא אמר רבא שקברו יזה
בפני עצמו זה בפני עצמו והרקביו ועמדו
על מלא תרודו רקב אמר רבה בר בר
הנה א"ר יוחנן גזו שערזו וקברו עמו נעשה
לו גלגלין (ד) תנן התם הכל שבמת טמא חזון מן
השינים והשער והצפורן ובשעת חיבורן
כולן טמאין (ה) בעי חזקיה שערזו העומד לגלח
צפורן העומד ליגונו מאי (ו) מי אמרינן כל
העומד ליגונו כגזו דמי או דלמא השתא
מיהא הא מחוברין וניפשוט ליה מדרבה בר
בר חנה טעמא משום דגזו הא לא גזו לא
הכי קאמר גזו הרי זה גלגלים לא גזו מיבעי
ליה בעי ר' ירמיה רקב הבא מן העקב מהו
כי גמרינן רקב הבא מכוליה מת אבל דאתי
מן עקב לא או דלמא לא שנת ת"ש דתני
ר' נתן ברבי אושעיא רקב הבא משני מתים
טמא ואי ס"ד הבא מן העקב לא זיל הבא
דלמא דרך עקב קאית והכא דלמא דרך
עקב קאית (ז) אי דאירקבו כוליה מת וקאית
דרך עקב הכי נמי אלא הכא כגון דאירקבו
חד אבר וקאית דרך עקב מאי תיקו בעי
רבי ירמיה עובר במעי אשה הוי גלגלים או
לא כיון דאמר מר עובר ירך אמו הלכך
גופה הוא ולא הוי גלגלין או דלמא כיון
דסופו לצאת מיפרש פריש מינה ואת"ל
יעובר דסופו לצאת מיפרש פריש מינה
שכבת

ת"ר "איזהו מת שיש לו רכב מת שנקבר
ערום בארון של שיש או על גבי רצפה של
אבנים זהו מת שיש לו רכב נקבר בכסותו
בארון של עץ או על גבי רצפה של לבנים
זהו מת שאין לו רכב אמר עולא (א) אין רכב
אלא הבא מן הבשר ומן הגידים ומן העצמות
אורייתא רבא לעולא רקב הבא מן הבשר
טהור הא מן העצם טמא ואע"ג דליכא בשר
אימא הכי רקב הבא מן הבשר טהור עד שיש
עצם בבשר הא ליכא גידים אי אפשר
לבשר ולעצמות בלא גידים אמר רב (ב) שמואל
בר אבא א"ר יוחנן בשני מתים שקברן זה עם
זה נעשו גלגלין זה לזה מתיב (ג) רב נתן רקב
הבא מב' מתים טמא אמר רבא שקברו יזה
בפני עצמו זה בפני עצמו והרקביו ועמדו
על מלא תרודו רקב אמר רבה בר בר
הנה א"ר יוחנן גזו שערזו וקברו עמו נעשה
לו גלגלין (ד) תנן התם הכל שבמת טמא חזון מן
השינים והשער והצפורן ובשעת חיבורן
כולן טמאין (ה) בעי חזקיה שערזו העומד לגלח
צפורן העומד ליגונו מאי (ו) מי אמרינן כל
העומד ליגונו כגזו דמי או דלמא השתא
מיהא הא מחוברין וניפשוט ליה מדרבה בר
בר חנה טעמא משום דגזו הא לא גזו לא
הכי קאמר גזו הרי זה גלגלים לא גזו מיבעי
ליה בעי ר' ירמיה רקב הבא מן העקב מהו
כי גמרינן רקב הבא מכוליה מת אבל דאתי
מן עקב לא או דלמא לא שנת ת"ש דתני
ר' נתן ברבי אושעיא רקב הבא משני מתים
טמא ואי ס"ד הבא מן העקב לא זיל הבא
דלמא דרך עקב קאית והכא דלמא דרך
עקב קאית (ז) אי דאירקבו כוליה מת וקאית
דרך עקב הכי נמי אלא הכא כגון דאירקבו
חד אבר וקאית דרך עקב מאי תיקו בעי
רבי ירמיה עובר במעי אשה הוי גלגלים או
לא כיון דאמר מר עובר ירך אמו הלכך
גופה הוא ולא הוי גלגלין או דלמא כיון
דסופו לצאת מיפרש פריש מינה ואת"ל
יעובר דסופו לצאת מיפרש פריש מינה
שכבת

ת"ר "איזהו מת שיש לו רכב מת שנקבר
ערום בארון של שיש או על גבי רצפה של
אבנים זהו מת שיש לו רכב נקבר בכסותו
בארון של עץ או על גבי רצפה של לבנים
זהו מת שאין לו רכב אמר עולא (א) אין רכב
אלא הבא מן הבשר ומן הגידים ומן העצמות
אורייתא רבא לעולא רקב הבא מן הבשר
טהור הא מן העצם טמא ואע"ג דליכא בשר
אימא הכי רקב הבא מן הבשר טהור עד שיש
עצם בבשר הא ליכא גידים אי אפשר
לבשר ולעצמות בלא גידים אמר רב (ב) שמואל
בר אבא א"ר יוחנן בשני מתים שקברן זה עם
זה נעשו גלגלין זה לזה מתיב (ג) רב נתן רקב
הבא מב' מתים טמא אמר רבא שקברו יזה
בפני עצמו זה בפני עצמו והרקביו ועמדו
על מלא תרודו רקב אמר רבה בר בר
הנה א"ר יוחנן גזו שערזו וקברו עמו נעשה
לו גלגלין (ד) תנן התם הכל שבמת טמא חזון מן
השינים והשער והצפורן ובשעת חיבורן
כולן טמאין (ה) בעי חזקיה שערזו העומד לגלח
צפורן העומד ליגונו מאי (ו) מי אמרינן כל
העומד ליגונו כגזו דמי או דלמא השתא
מיהא הא מחוברין וניפשוט ליה מדרבה בר
בר חנה טעמא משום דגזו הא לא גזו לא
הכי קאמר גזו הרי זה גלגלים לא גזו מיבעי
ליה בעי ר' ירמיה רקב הבא מן העקב מהו
כי גמרינן רקב הבא מכוליה מת אבל דאתי
מן עקב לא או דלמא לא שנת ת"ש דתני
ר' נתן ברבי אושעיא רקב הבא משני מתים
טמא ואי ס"ד הבא מן העקב לא זיל הבא
דלמא דרך עקב קאית והכא דלמא דרך
עקב קאית (ז) אי דאירקבו כוליה מת וקאית
דרך עקב הכי נמי אלא הכא כגון דאירקבו
חד אבר וקאית דרך עקב מאי תיקו בעי
רבי ירמיה עובר במעי אשה הוי גלגלים או
לא כיון דאמר מר עובר ירך אמו הלכך
גופה הוא ולא הוי גלגלין או דלמא כיון
דסופו לצאת מיפרש פריש מינה ואת"ל
יעובר דסופו לצאת מיפרש פריש מינה
שכבת

ת"ר "איזהו מת שיש לו רכב מת שנקבר
ערום בארון של שיש או על גבי רצפה של
אבנים זהו מת שיש לו רכב נקבר בכסותו
בארון של עץ או על גבי רצפה של לבנים
זהו מת שאין לו רכב אמר עולא (א) אין רכב
אלא הבא מן הבשר ומן הגידים ומן העצמות
אורייתא רבא לעולא רקב הבא מן הבשר
טהור הא מן העצם טמא ואע"ג דליכא בשר
אימא הכי רקב הבא מן הבשר טהור עד שיש
עצם בבשר הא ליכא גידים אי אפשר
לבשר ולעצמות בלא גידים אמר רב (ב) שמואל
בר אבא א"ר יוחנן בשני מתים שקברן זה עם
זה נעשו גלגלין זה לזה מתיב (ג) רב נתן רקב
הבא מב' מתים טמא אמר רבא שקברו יזה
בפני עצמו זה בפני עצמו והרקביו ועמדו
על מלא תרודו רקב אמר רבה בר בר
הנה א"ר יוחנן גזו שערזו וקברו עמו נעשה
לו גלגלין (ד) תנן התם הכל שבמת טמא חזון מן
השינים והשער והצפורן ובשעת חיבורן
כולן טמאין (ה) בעי חזקיה שערזו העומד לגלח
צפורן העומד ליגונו מאי (ו) מי אמרינן כל
העומד ליגונו כגזו דמי או דלמא השתא
מיהא הא מחוברין וניפשוט ליה מדרבה בר
בר חנה טעמא משום דגזו הא לא גזו לא
הכי קאמר גזו הרי זה גלגלים לא גזו מיבעי
ליה בעי ר' ירמיה רקב הבא מן העקב מהו
כי גמרינן רקב הבא מכוליה מת אבל דאתי
מן עקב לא או דלמא לא שנת ת"ש דתני
ר' נתן ברבי אושעיא רקב הבא משני מתים
טמא ואי ס"ד הבא מן העקב לא זיל הבא
דלמא דרך עקב קאית והכא דלמא דרך
עקב קאית (ז) אי דאירקבו כוליה מת וקאית
דרך עקב הכי נמי אלא הכא כגון דאירקבו
חד אבר וקאית דרך עקב מאי תיקו בעי
רבי ירמיה עובר במעי אשה הוי גלגלים או
לא כיון דאמר מר עובר ירך אמו הלכך
גופה הוא ולא הוי גלגלין או דלמא כיון
דסופו לצאת מיפרש פריש מינה ואת"ל
יעובר דסופו לצאת מיפרש פריש מינה
שכבת

ת"ר "איזהו מת שיש לו רכב מת שנקבר
ערום בארון של שיש או על גבי רצפה של
אבנים זהו מת שיש לו רכב נקבר בכסותו
בארון של עץ או על גבי רצפה של לבנים
זהו מת שאין לו רכב אמר עולא (א) אין רכב
אלא הבא מן הבשר ומן הגידים ומן העצמות
אורייתא רבא לעולא רקב הבא מן הבשר
טהור הא מן העצם טמא ואע"ג דליכא בשר
אימא הכי רקב הבא מן הבשר טהור עד שיש
עצם בבשר הא ליכא גידים אי אפשר
לבשר ולעצמות בלא גידים אמר רב (ב) שמואל
בר אבא א"ר יוחנן בשני מתים שקברן זה עם
זה נעשו גלגלין זה לזה מתיב (ג) רב נתן רקב
הבא מב' מתים טמא אמר רבא שקברו יזה
בפני עצמו זה בפני עצמו והרקביו ועמדו
על מלא תרודו רקב